

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ: ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਪਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਡੀਲਰ" ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1975 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 354, 418, 463 ਅਤੇ 555 ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 618, 2420, 882 ਅਤੇ 889 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ, ਜੇ:-ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਚਿਨੱਪਾ ਰੈਡੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.ਜੇ.

ਆਰਏ ਬੋਗਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਏ-ਰੇਂਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 546.

18 ਨਵੰਬਰ 1976

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI)- ਸੈਕਸ਼ਨ 23(2), 23-ਬੀ, 31(3) (ਬੀ), 34(3) ਅਤੇ 35— ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, ਐਕਟ (1961 ਦਾ 43)- ਸੈਕਸ਼ਨ 143(3), 150, 154, 240, 246, 252(I)(a) ਅਤੇ 297(1) — ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ — ਅਜਿਹਾ ਮੁਲਾਂਕਣ—ਕੀ ਕੋਈ ਰੱਦੀ—ਅਪੀਲੇਟ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ 'ਤਾਜ਼ਾ: ਮੁਲਾਂਕਣ' ਕਰਨ ਲਈ ---ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼--ਕੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ -ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ--ਕੀ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ--ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਕਸ-ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਰਿਫੰਡ—ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ—ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ—ਕੀ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਆਮਦਨ, ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1961 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ 1922 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੋਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕਤਾ

ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਗਲਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਸੀ। ਉਸੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਸ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 297(1) ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, 1961. ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 251(1)(ਏ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(3)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ। ਜੇਕਰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਆਮਦਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣ -ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰਫ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਿਧੀ ਸੀਮਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(3) ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ, ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚਾਰ ਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। 1922 ਐਕਟ ਦੇ 34(3)। 5 (ਧਾਰਾ 6, 9 ਅਤੇ 17)।

1922 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23-ਬੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ / ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਟੈਕਸ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਜੋਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ-

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ' ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੇਟੈਂਟ' ਜਾਂ 'ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ

ਸਪੱਸ਼ਟ' ਗਲਤੀ ਹੈ। ਗਰਮ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਬਹਿਸਯੋਗ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੁੱਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਗਲਤੀ ਸਧਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਗੁੰਝਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸਰਲਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਾਲ ਉਲਝਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਫੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਗਲਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 2<)।

1969 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਰਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੱਗੇ 13 ਜਨਵਰੀ, 1975 ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਓ. ਚਿਨੱਪਾ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 18 ਨਵੰਬਰ, 1976 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਹੋ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ। ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ: -

(a) 1967 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਅਤੇ/ਜਾਂ

(b) ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ, ਮਿਤੀ 12 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ 1960-61 ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ' ਰਿਪੀਲਡ ਐਕਟ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ।

(c) ਮੈਂਡਮਸ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 1959 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ, ਅਤੇ/ਜਾਂ

(d) ਮੰਦਮਸ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

ਸਾਲ 1960-61 ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ, ਅਤੇ/ਜਾਂ

(e) ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇਗੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(8) ਐਸ. ਗੁਪਤਾ, ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

(9) ਐਨ. ਅਵਸਥੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਕੇ. ਝਿੰਗਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਓ. ਚਿਨਪਾ ਰੈਡੀ, ਜੇ.

(1) ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਟਿਲਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 22(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਮੁਲਾਂਕਣ) ਨੇ 20 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1960-61 ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਈ। 23 ਦਸੰਬਰ, 1960, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਆਰਜ਼ੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਾਈ। 50,808 ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1962 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਲ 1960-61 ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ 24 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 143(3) ਅਧੀਨ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 246 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

"ਵਾਪਸੀ" ਪੜਾਅ. ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ :)

"ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮਦਨੀ ਦੀ ਰਿਟਰਨ 20 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਅਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਬਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ। ਅਪੀਲ - ਲਾਂਟ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 297(2) (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ, ਪਹਿਲਾਂ, ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ।

(2) ਅਪੀਲੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 24 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(3) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹੁਕਮ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ (4 ਦਸੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ)

ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 12 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। 17 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(3) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਬੀਤ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 12 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 546 ਆਫ 1968 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

(3) 27 ਫਰਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 240 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਟੈਕਸ ਰਿਫੰਡ ਦਿੱਤਾ। 97,055, ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 55,242 ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਤੇ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 5 ਜੂਨ, 1971 ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰਿਫੰਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। 55,242 ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਖਿਆ ਕਿ 23 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਦੇ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮ ਨੇ ਧਾਰਾ 143(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸਥਾਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨਲ ਟੈਕਸ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨਲ ਟੈਕਸ ਦਾ ਰਿਫੰਡ ਗਲਤ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3396 ਆਫ 1971 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(4) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਐਸ. ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੀ . ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ 24 ਮਾਰਚ, 1965 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ. ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 34(3) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਕਮਿਸ਼ਨਰ. ਜੇਕਰ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। . ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਸਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਪੂਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓ।

(5) ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 34(3) ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ "ਲੱਭਣ" ਅਤੇ "ਦਿਸ਼ਾ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। , 33, 33-ਏ, 33-ਬੀ, 66 ਜਾਂ 66-ਏ. ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਬਨਾਮ ਮੁਰਲੀ ਧਰ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਲ 1949-50 ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਆਜ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸਬੰਧਤ ਲੇਖਾ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪਿਛਲੇ ਲੇਖਾ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਸਾਲ 1949-50 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਲ 1948-49 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1948-49 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜੋ ਖੋਜ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮਰੱਥ ਸਨ, ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ * ਸਾਲ 1949-50 ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਲ 1948-49 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੋਜ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। . ਅਸੀਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 34(3) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸਨ, '•

(1) 52 ITR 335

ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਖੋਜ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(6) ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਾਰਥਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਰਡਰ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਚਾਰਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 34(3) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

ਸਾਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਰੱਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਗਲਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸੀ।, ਸਮਾਨ. ਉਸੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਸ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 297(1) ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, 1961. ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(7) ਹਜ਼ਾਰੀ ਮਾਈ ਕੁਠਾਲੀਆ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਕਲ (2) ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 5(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ? ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ 5 (7-ਏ), ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਟਿਆਲਾ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ,

"ਇਹ ਦਲੀਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿੰਦੂ ਗੁਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਸੰਦਰਭਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

(2) **41 ITR 12.**

ਇਸ 'ਤੇ ਵੈਧਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੈ। ”

ਕੰਦਾਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (3) ਵਿੱਚ , ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ:

“ਇਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਜਿਸਨੂੰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹਿਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਏਗਾ ਜੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਗਲਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਲਕਸ਼ਮੀ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ , (4) ਵਿੱਚ , ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1961-62 ਲਈ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਲਾਂਕਿ 1922 ਐਕਟ [1961 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 297 (2) (ਏ) ਦੇ ਕਾਰਨ] ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਪਾਠਕ, ਜੇ.

“ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਹੇਠ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ

1961 ਦਾ ਐਕਟ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ", ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੈਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।"

(8) **The esames** ਸਵਾਲ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ *ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਸੀ ਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਹਰਗੋਪਾਲ ਭੱਲਾ ਐਂਡ ਸਨਜ਼*, (5) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ,

“1922 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 143(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਮੈਟ ER, ਭਾਵ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਇੱਕ ਹੈ

(3) 49 ITR 344

(4) 79 ITR 248.

(5) 82 ITR 243.

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਫਰਕ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕੋ ਹੈ। 1'961

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 143(3) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 23(3) ਅਧੀਨ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1922 ਐਕਟ ਦਾ।

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਾਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (6) ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਮਪੁਰ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। (7)। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕਿਸ਼ਨੀ ਬਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ।

(9) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਇਸਨੂੰ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਕੋਈ ਨਿਕੰਮੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 251(I)(a) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(3)(b) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ। ਜੇਕਰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। 'ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ' ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 150 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(6) 88 ITR 122.

(7) 90 ITR 236.

(8) 1974(4) ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਲਾਅ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, 914.

ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(3) ਦੀ ਦੂਜੀ ਵਿਵਸਥਾ। ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ, ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

*

(10) ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ.ਜੀ.ਟੀ.ਜੀ ਨੇ ਕੌਂਸਲਰ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਵੀਰਸਵਾਮੀ ਚੇਤਿਆਰ, (9), ਨਾਗਨਾਥ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (10), ਇੰਟਰ ਏਸ਼ੀਅਨ

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

ਫੁਟਵੀਅਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ. ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (11), ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਮੁਥੁਕੁਰੱਪਨ ਚੇਟੀਅਨ (12), ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮਬਰਨ ਰਾਮਨਾਥ, (13), ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਗਰਾ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (14)).

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਵੀਰਜਵਾਮੀ ਚੇਤਿਆਰ ਵਿੱਚ , ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1950-51 ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 27 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਕਤੂਬਰ, 1950 ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 34(3) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਬਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ, ਅਰਥਾਤ, ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਆਪਣੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦੱਖਿਆ,

“ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(3) ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

- (9) 49 ITR 13.
- (10) 60 ITR 647
- (11) 66 ITR 110
- (12) 78 ITR 69.
- (13) 104 ITR 691
- (14) 90 ITR 110.

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸਮਝੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੀ। ਪਰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(11) ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਿਟਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(12) ਨਾਗਨਾਥ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿੱਚ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਟਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 34(I)(a) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34(I)(b) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬੇਕਾਰ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(13) ਇੰਟਰ ਏਸ਼ੀਅਨ ਫੁਟਵੀਅਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਅਪੀਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ II I (ibid) ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ।

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 19bU-tjL ਲਈ ਇੰਡੀਅਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 23(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 251(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, 1961, ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ. ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੋਟਿਸ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3i(3) (a)' ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 251(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ 1922 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। *ਹਜ਼ਾਰੀ ਮਾਈ ਕੁਠਾਲੀਆ* ਬਨਾਮ *ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਕਲ* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਲੜੀ,

(14) *ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਡਬਲਯੂ. ਵੀ., ਮੁਬੁਕਰੱਪਨ ਇਟ ਚੇਤ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਈਆਰ ਸੀ* ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਨ : ਕਰੁਪਨ, ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮੁਬੁਕਰੱਪਨ ਅਤੇ ਮੁਬੁਕਰੱਪਨ ਦੇ ਦੋ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਤੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1948-49 ਦਾ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1949-50, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰੁਪਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਬੁਕਰੱਪਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਸੀ, ਕਰੁਪਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਬੁਕਰੱਪਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਜੋਂ ਵੱਖਰੀ ਵਾਪਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਵੰਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਰੁਪਨ ਦੀਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਮੁਬੁਕਰੱਪਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਟਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ "ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ" ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। - ਕਰੁਪਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੁਬੁਕਰੱਪਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਬੁਕਰੱਪਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(15) 3 *ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਆਰ.ਵੀ.ਟੀ.ਐਲ. ਰਾਮਬਰਨ ਅਤੇ ਰਾਮਨਾਥ* ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸੀਆਈਐਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਈ ਵਿੱਚ

ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ

ਹਾਂ, ਜੋ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।"

ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀਗਰਾ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ; ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1961-62 ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1961-62 ਲਈ 8 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 143(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 'ਰਿਟਰਨ ਪੜ੍ਹਾਅ' ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(3) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਬਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਵੀਰਸਵਾਮੀ ਚੇਤਿਆਰ ਅਤੇ ਨਾਗਨਾਥ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮਾਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ "ਅਵੈਧ" ਨੂੰ "ਅਕਾਰਥ" ਅਤੇ "ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ" ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਵੈਧ ਜਾਂ ਨੁਕਸਦਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਸੀ,

ਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਨਿਯਮਿਤ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਿਰਫ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਦਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ. ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(16) ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਗਰਾ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਮਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ (15) ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।), ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 154(I)(a) ਦੇ ਤਹਿਤ, 1961?"

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰੀ ਮਾਈ ਕੁਠਾਲੀਆ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਹਰਗੋਪਾਲ ਭੱਲਾ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਲੀਆ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਅਪੀਲ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਗਰਾ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

(17) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ

(15) P T I /IVR- 579.

1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(3)। ਇਸ ਲਈ, 1968 ਦਾ CWP 546, ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁੰਝ ਗਿਆ ਹੈ।

(18) 1971 ਦੇ CWP 3396 ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਫੰਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਤੰਬੂ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

(19) ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 23-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ। ਜੇਕਰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਰਜ਼ੀ ਟੈਕਸ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ

ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੈਗੂਲਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਜਾਂ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(20) ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਰਿਫੰਡ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੇਟ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨਲ ਟੈਕਸ ਦੇ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਆਮਦਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵਿਚਾਰ- ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਸਹੀ ਸੀ। ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੰਡੀਅਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ?

(21) 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23-ਬੀ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ, ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਟੈਕਸ ਦਾ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ। ਧਾਰਾ 10(2) (vi) (ਬੀ) ਅਤੇ

ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਟੈਕਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਖੁਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸਥਾਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 23-ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੰਨੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੰਨੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਝੱਲਿਆ ਗਿਆ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23. ਸੈਕਸ਼ਨ 23-ਬੀ ਦੀ ਸਕੀਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਲ ਰੋਕਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਟੈਕਸ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(22) 3 ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਐਕਟ, 1,1961, Xw ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦਾ ਡੀਲ, ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922, ਜੈਪੁਰ *Ijdyog* ਲਿਮਿਟਡ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦੀ ਧਾਰਾ 23-ਬੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, (16), ਨੋ ਕਿਹਾ: -

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 141, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਅਸਥਾਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਾਪਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ, ਨਾ ਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 141 ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਥਾਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਟੈਕਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਲੇਅ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰੈਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।

(23) ਜਗਨ ਨਾਥ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, (17) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ: -

»

“ਜੇਕਰ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨਿਯਮਤ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

1 ਅੰਤਿਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ, ਅਸਥਾਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਉਸ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 23-ਬੀ (7) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੋ ਵਿਜਨਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਉਸ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23-ਡੀ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਰਡਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਇੱਕ ਵੈਧ ਭੁਗਤਾਨ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(24) ਅਸੀਂ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ_ਐਸ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਉਪਾਅ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਰਜ਼ੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਵਾਧੂ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਲਾਂਕਣ' ਕਦੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਮੰਗਣ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ, 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਟੈਕਸ ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਰਜਯੋਗ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੀ ਚਾਰਜਯੋਗਤਾ ਆਮਦਨੀ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਟੈਕਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਲਈ ਉਸ ਟੈਕਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ. ਸ਼ਾਇਦ, ਇੱਕ ਸੂਟ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ. ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਆਰਜ਼ੀ ਟੈਕਸ ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜਯੋਗ ਸੀ।

(25) ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀਪ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵਾਲ 3 ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮਿਟ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਬਹਿਸਯੋਗ ਸਵਾਲ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

R. A. Boga v. Appellate Assistant Commissioner of Income Tax,
A. Range, Amritsar and another (Reddy, J.)

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਬਨਾਮ ਵੋਲਕਾਰਟ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ (18) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ , ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

"ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਗਲਤੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋ ਰਾਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ."

(26) *Income-Tax Officer Bombay and Manufacturing Co., Ltd.* (19) ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1952-53 ਲਈ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 50.503 ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 18-ਏ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਡਵਾਂਸ ਟੈਕਸ 'ਤੇ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 18-ਏ (5) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਜੋੜ ਕੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਐਡਵਾਂਸ ਟੈਕਸ 'ਤੇ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਅਡਵਾਂਸ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ 'ਤੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਪੋਰਟ ਪੋਰਟ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਸਿਰਫ 21,253 ਰੁਪਏ ਲਈ ਨਹੀਂ। 50,603 ਹੈ। ਬਾਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਦਿਨ ਸਹੀ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਆਰਕਾਡੀ ਬੀਵੀ ਸੋਧ ਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1952 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਐਡਵਾਂਸ ਟੈਕਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਗਲਤੀ 'ਚਮਕਦਾਰ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ' ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

(18) 82 ITR 50.~.....
(19) 34 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 143। ' ,

1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਲਤੀ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ' ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(27) ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ *ir A;t* ਗਲਤੀ > *Aappa* ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੇਟੈਂਟ' ਜਾਂ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ' ਗਲਤੀ। ਗਰਮ ਬਹਿਸ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਬਹਿਸਯੋਗ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੁੱਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਗਲਤੀ ਸਧਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਗੁੰਝਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਗਲਤੀ ਦਾ ਸਾਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਿਫੰਡ ਆਰਜ਼ੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਾਲ ਉਲਝਾਉਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਰਜ਼ੀ ਟੈਕਸ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

25]71 [LR Qavt. ਦੀ ਦਬਾਓ